

Crisisplan

Document informatie

Titel	Crisisplan
Versie	1
Datum	22 september 2020
Status	Definitief
Bestandsnaam	Crisisplan

Op 10 december 2011 is de Beleidsregel financieel crisisplan pensioenfondsen van kracht geworden.

Deze Beleidsregel verplicht pensioenfondsen tot het opstellen van een crisisplan en stelt een aantal kaders waaraan een dergelijk plan moet voldoen. Doel van het plan is om (slechte) financiële scenario's te beschrijven en aan te geven op welke wijze daarop zal worden gereageerd en gecommuniceerd. Omdat elke situatie toch weer net iets anders kan zijn, behoudt het pensioenfonds de mogelijkheid om in een crisissituatie af te wijken van de eerder in het plan opgeschreven maatregelen. In dat geval zal wel worden aangegeven op grond van welke argumenten van het crisisplan wordt afgeweken. De door DNB gemaakt opmerkingen/aanbevelingen in haar generieke brief van 29 oktober 2012 zijn verwerkt.

Het pensioenfonds loopt bij de uitoefening van haar activiteit, namelijk het uitvoeren van door de werkgevers en ondernemingsraad overeengekomen pensioenregeling, financiële, operationele en actuariële risico's. Deze risico's moeten worden benoemd, gekwantificeerd en worden toegewezen.

Belangrijk uitgangspunt is dat tegenover de (beleggings)risico's ook verwacht rendement staat. Wanneer we geen extra rendement verwachten zou worden gekozen voor een belegging met zo min mogelijk risico. Maar risicovrij beleggen is geen realistisch alternatief. Zie ook het beleggingsplan.

Een goed crisisplan moet de volgende vragen beantwoorden:

- 1) Wanneer is er sprake van een crisis?
- 2) Bij welke dekkingsgraad is korten op pensioenen onvermijdelijk?
- 3) Welke maatregelen kan het fonds treffen?
- 4) Hoe realistisch is het inzetten van deze maatregelen?
- 5) Welk effect hebben deze maatregelen?
- 6) Hoe vindt de evenwichtige belangenafweging plaats.
- 7) Hoe is de besluitvorming/governance georganiseerd?
- 8) Wanneer en hoe wordt gecommuniceerd?
- 9) Hoe houden we het crisisplan up to date?

Ad 1) Wanneer is er sprake van een financiële crisis?

In het kader van de ALM-studie die in 2019 is gedaan is door het bestuur ingezoomd op de afweging tussen het verwachte toelagresultaat en de kans op korting. Hierbij is uitgegaan van een verwacht

toelagresultaat van minimaal 90% en een maximale kans op korting van 10%.

Van een crisis is in ieder geval sprake wanneer het fonds niet het nominaal toegezegde zal uitkeren. Hierbij maakt het niet uit of dit een reeds ingegane dan wel toekomstige uitkering betreft.

Kortom, het korten van opgebouwde rechten. Dit wordt ook door de wetgever onderkend, immers het bestuur mag vanuit de Pensioenwet slechts tot korting overgaan indien alle andere instrumenten niet tot het gewenste herstel leiden.

Wanneer door een vaste premie en een uitgeput premiedepot het pensioenfonds minder ontvangt dan nodig is zal geen volledige opbouw plaatsvinden (ongeacht de dekkingsgraad van het fonds). Dat is zonder meer heel vervelend maar wordt niet gezien als een crisis. Door de werkgevers, werknemers en pensioenfonds wordt onderkend dat de gemaakte afspraken kunnen leiden tot een beperking van de opbouw.

Als de dekkingsgraad onder het strategisch vereiste Eigen Vermogen op basis van het FTK komt wordt dat door het bestuur niet als een crisis beschouwd.

Overige (crisis)situaties waarbij eveneens actie van het bestuur is gewenst

- Van een crisis is eveneens sprake indien het Robeco Pensioenfonds weliswaar niet over hoeft te gaan tot het korten van de opgebouwde rechten, doch de dekkingsgraad van het Robeco Pensioenfonds als enige, of als een van de weinige hard daalt ten opzichte van andere pensioenfondsden waardoor de indexatiecapaciteit wordt aangetast. We wijken dan in negatieve zin af van andere Nederlandse pensioenfondsden. Er zal dan vaak eerder sprake zijn van een operationeel incident. We kiezen er bewust voor om deze afwijking niet te kwantificeren qua grootte en tijdsinterval. Het is een kwalitatief criterium. Wanneer de afwijking echter het gevolg is van een weloverwogen beslissing die helaas door marktontwikkelingen verkeerd uitpakt zal dat niet als crisis worden gezien.
- Er is bij de aangesloten werkgevers sprake van een incident waardoor de werkgevers gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om de premiebijdragen te verminderen /staken. Vaak zal dan een reputatierisico van één van de werkgevers ontstaan.
- Als de continuïteit van het bestuur in gevaar komt doordat een significant gedeelte van het bestuur (tijdelijk) niet in staat is haar functie uit te voeren. Dit kan door interne of externe factoren plaatsvinden.

Ad 2) Bij welke dekkingsgraad is korten op pensioenen onvermijdelijk?

Sinds 2014 is er sprake van een CDC financiering waarbij de premie voor steeds een aantal jaren wordt vastgesteld. Essentieel is dat er geen bijstortverplichtingen voor de werkgevers gelden.

Het fonds erkent in volle omvang dat korten heel vervelend is, maar het doorschuiven van het tekort naar toekomstige generaties is minder zichtbaar, maar zeker net zo vervelend.

Het herstel kan slechts uit één bron afkomstig zijn: Het behaald rendement boven de gehanteerde rekenrente. In de berekening van de DG nemen we de DC kapitalen mee. Voor het berekenen van de herstelkracht moeten we die uiteraard elimineren.

Noot: Er zit, afgezien van de opslag voor buffers ter hoogte van het VEV, geen herstel in de premie, omdat er sprake is van een collective defined contribution (CDC).

Korting

De aanspraken en ingegane pensioenen worden gekort in twee situaties.

1. De eerste situatie is verlaging wanneer er 5 jaar onafgebroken een dekkingstekort is (dekkingsgraad onder het minimaal vereiste Eigen vermogen obv UFR). De verlaging moet zodanig zijn dat het dekkingstekort wordt weggewerkt. De verlaging is onvoorwaardelijk en wordt uitgesmeerd over 5 jaar.
2. De tweede situatie is verlaging bij onvoldoende herstelkracht. Ieder jaar moet worden bekeken of het fonds binnen 10 jaar het strategisch vereist eigen vermogen obv UFR kan bereiken. Hierbij wordt uitgegaan van DNB normen. Is dit niet het geval dan wordt gekort. Deze voorwaardelijke korting wordt uitgesmeerd over 5 jaar.

Ad 3) Welke maatregelen kan het fonds treffen?

Het aanpassen van het beleggingsbeleid kan worden gezien als een mogelijk crisismaatregel. Bijvoorbeeld nav een ALM-studie die gedaan wordt als de dekkingsgraad een laag niveau heeft bereikt.

De meest effectieve, maar ook harde maatregel is het korten van de rechten. Dit onder het motto, vermogen dat er niet is kunnen we ook niet uitkeren. De korting wordt gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad per einde jaar en wordt in de januari vergadering genomen.

Het fonds heeft geen instrumentarium om extra premie-inkomsten af te dwingen. Immers ook na verloop van de vaste premieperiode, is de methodiek voor de verlenging al vastgelegd. Op grond van IFRS achtige overwegingen zullen de aangesloten werkgevers ook niet "vrijwillige" betalingen doen die zien op het verleden.

De hoofdregel is dat het premiedepot enkel kan worden aangewend om pensioen in te kopen indien de kostprijsdekkende premie hoger is dan de ontvangen premie. Het premiedepot kan niet worden aangewend om kortingen af te wenden.

Het niet verlenen van toeslagen wordt niet als een crisismaatregel gezien, omdat de toeslagverlening al achterwege wordt gelaten bij een beleidsdekkingsgraad van 110% obv RTS of lager.

Ad 4&5) Hoe realistisch is het inzetten van deze maatregelen en welk effect hebben deze maatregelen?

De kans dat een werkgever, los van IFRS regels, vrijwillig besluit om het fonds van extra stortingen te voorzien zijn beperkt. De reden is dat de correlatie tussen de ontwikkeling van de dekkingsgraad en de winstgevendheid van de aangesloten werkgever zeer groot is.

Het berekenen van het extra rendement op aandelen heeft een hoog arbitrair gehalte. Ex post zullen de uitkomsten altijd anders zijn dan ex ante werd verwacht. Wanneer de dekkinggraad daalt zal dat komen door (1) een daling van de rente waardoor de TV stijgt, en/of (2) door een daling van de koersen van zakelijke waarden. Zowel het renterisico als het risico op zakelijke waarden wordt bewust gelopen vanuit de verwachting dat hierdoor een beter pensioenresultaat kan worden behaald.

Als hoofdregel hanteert het pensioenfonds dat bij deze gedaalde rente cq koersen op zichzelf genomen geen reden is om het beleggingsrisico af te bouwen. Het uitsluiten van beleggingsrisico's, waarmee de kans op korten aanzienlijk wordt verkleind leidt echter ook tot een naar verwachting zeer geringe kans op het halen van de indexatieambitie. Indien het bestuur dat wenselijk acht wordt er een ALM-studie uitgevoerd.

Het korten op de rechten is in de ogen van het pensioenfonds het laatste redmiddel. Gegeven het niet hebben van een premiestuur, het stijgen van de gemiddelde leeftijd en de voortschrijdende levensverwachting acht het bestuur van het Pensioenfonds het ongewenst om de rekening door te schuiven naar de (jongere) actieve deelnemer.

Ad 6) Hoe vindt de evenwichtige belangenafweging plaats?

Allereerst kan niet voldoende worden benadrukt dat de bestuursleden, hoewel zij afkomstig zijn uit een bepaalde achterban zij het algemeen belang van het fonds behartigen. Dat is in tijden van zwaar weer lastiger dan in goede tijden.

De inhoud van de regeling is een zaak voor de werkgevers en de OR. Het pensioenfonds heeft in deze "slechts" drie opdrachten:

- Is de regeling uitvoerbaar en wettelijk toegestaan;
- Is de regeling adequaat gefinancierd;
- Kunnen we de regeling goed communiceren.

De indexatie van de rechten van actieven vindt sinds 2020 op dezelfde wijze plaats als bij slapers en gepensioneerden obv de prijsindex.

Het bestuur van het pensioenfonds zal bij elk voornemen tot korten in nauw overleg treden met het verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht.

Ad 7) Hoe is de besluitvorming/governance georganiseerd?

Wanneer één van de bestuursleden denkt dat er een situatie kan gaan ontstaan die kwalificeert als een crisis en dit meldt bij de voorzitter zal de voorzitter, indien nodig, zo snel mogelijk een vergadering bijeenroepen. De voorzitter zal, indien de situatie inderdaad kwalificeert als een crisis, tevens het verantwoordingsorgaan en Raad van Toezicht informeren/consulteren alsmede, indien nodig, de aangesloten werkgevers en OR.

Indien de crisis leidt tot het korten van rechten geldt het volgende:

Het bestuur van het Pensioenfonds neemt het besluit tot het al dan niet korten op pensioenen. Hierbij zal het bepaalde van artikel 13 van het reglement in acht worden genomen.

Het Fonds kan opgebouwde en ingegane pensioenaanspraken uitsluitend verminderen indien het vermogen van het Fonds niet meer toereikend is om aan de verplichtingen te voldoen. Indien het Fonds een beleidsdekkinggraad heeft die te laag is, in lijn met de PW en het Financieel Toetsingskader, zal een herstelplan worden opgesteld en in overleg met De Nederlandsche Bank worden bekeken welke maatregelen genomen moeten worden om de dekkinggraad weer te herstellen. Pas als alle overige sturingsmiddelen zijn

ingezet en de dekingsgraad nog onvoldoende is, kan een vermindering van rechten plaatsvinden. Het Fonds zal in dat geval de (Gewezen) Deelnemers, de Pensioengerechtigden en de Werkgevers schriftelijk informeren en de rechten niet eerder verminderen dan een maand na de schriftelijke berichtgeving.

Ad 8) Wanneer en hoe wordt gecommuniceerd?

Het Pensioenfonds zal de stand van de dekingsgraad maandelijks op de website publiceren. Wanneer korten op pensioenen (opgebouwd, dan wel ingegaan) in beeld komt zal dit indien wettelijk verplicht schriftelijk en anders digitaal aan de deelnemers worden gecommuniceerd conform het bepaalde in het reglement en in het communicatieplan.

Pensioenfonds staan in de belangstelling van pers en publiek. We achten het van groot belang om ook in crisissituatie goed te communiceren. Communicatie naar buiten geschiedt altijd via, of in overleg met de voorzitter. De aangesloten werkgevers zullen hierbij worden betrokken! Van belang is om zo snel mogelijk een (redelijk) volledig beeld van alle feiten te kunnen schetsen alsmede dit te kunnen plaatsen in het perspectief waarin dit is gebeurd.

Ad 9 Hoe houden we het plan up-to date?

Een maal in de drie jaar zal dit plan inclusief update worden geagendeerd.